

Notatka ze spotkań nieformalnych sieci organów właściwych w zakresie uznawania kwalifikacji zawodowych lekarzy oraz lekarzy dentystów

A. Spotkanie organów właściwych ds. uznawania kwalifikacji zawodowych lekarzy dentystów.

W dniu 8 września 2010 r. w Londynie odbyło się spotkanie organów właściwych ds. uznawania kwalifikacji zawodowych lekarzy dentystów, w którym brałem udział jako przedstawiciel Naczelnej Izby Lekarskiej.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organów właściwych z 9 państw, m.in. Francji, Niemiec, Wlk. Brytanii. Obecny był także pan Jürgen Tiedje, Szef Wydziału ds. Zawodów Regulowanych w Komisji Europejskiej.

Podczas spotkania kolejno omawiano zagadnienia, których dotyczył kwestionariusz przygotowany przez Komisję Europejską, na podstawie którego organy właściwe w poszczególnych zawodach przygotowały krajowe raporty z doświadczeń wynikających ze stosowania przepisów dyrektywy 2005/36/WE.

Na wstępie przedstawiciel brytyjskiego General Dental Council (GDC), pan Ian Todd, przedstawił informacje dotyczące liczby zagranicznych lekarzy dentystów wykonujących zawód w Wlk. Brytanii. Podał, że ok. 25% lekarzy dentystów zarejestrowanych w Wlk. Brytanii to osoby, które uzyskały kwalifikacje zawodowe za granicą (15% w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, EOG). W roku 2009 do rejestru wpisano 841 lekarzy, którzy posiadają kwalifikacje z innych niż Wlk. Brytania państw EOG, a w roku 2010 – 658.

Na podstawie przekazanych przez organy właściwe projektów raportów uczestnicy spotkania wskazywali m.in., że w żadnym państwie nie zostało wprowadzone w pełni zelektronizowane postępowanie w zakresie uznawania kwalifikacji zagranicznych i przyznania uprawnień zawodowych – oryginały dokumentów lub ich poświadczane kopie, zwłaszcza poświadczające kwalifikacje zawodowe, muszą być prędzej czy później przedstawione organowi. J. Tiedje stwierdził, że elektroniczna postępowania jest wyzwaniem, biorąc pod uwagę postęp techniczny.

W odniesieniu do postępowań prowadzonych w ramach systemu ogólnego przedstawiciele GDC podkreślali problemy, jakie pojawiają się w ramach tego postępowania – stosunkowo duża ilość odwołań oraz komplikacje oraz koszty związane z przygotowaniem testu umiejętności (GDC nie jest jednostką szkolącą i opracowującą egzaminy).

W trakcie dyskusji krótko omówiłem rozwiązania przyjęte w Polsce – przekazanie postępowań w ramach systemu ogólnego do kompetencji Ministra Zdrowia (a ewentualną organizację testów umiejętności do kompetencji Centrum Egzaminów Medycznych), wskazując, że w świetle problemów, jakie napotyka GDC, wydaje się

to być rozwiązaniem korzystnym, zapewniającym jednolitość wydawanych decyzji.

W odniesieniu do kwestii uznawania kwalifikacji zawodowych uzyskanych poza Unią Europejską (w tzw. państwach trzecich) podkreślano, że szereg państw członkowskich jest związanych umowami międzynarodowymi z państwami trzecimi przewidującymi uznawanie kwalifikacji zawodowych, co może mieć wpływ na inne państwa członkowskie. w trakcie dyskusji podkreśliłem, że dyrektywa nie przewiduje automatycznego uznawania tego rodzaju kwalifikacji, a jedynie – po spełnieniu określonych warunków – możliwość ich uznania w ramach systemu ogólnego. Korzystając z uprawnień wynikających z postępowania w systemie ogólnym, nie ma więc niebezpieczeństwa, że osoba z niewystarczającymi kwalifikacjami zostanie dopuszczona do wykonywania zawodu z uwagi na umowę międzynarodową zawartą przez inne państwa.

Uczestnicy spotkania ponownie podkreślali konieczność bliższego określenia pojęć „tymczasowo” i „okazjonalnie” – analiza każdego przypadku uwzględniająca orzeczenia ETS jest trudna i nie zawsze prowadzi do właściwych rezultatów.

Omawiając zagadnienie minimalnych wymogów kształcenia przeddyplomowego w stomatologii określonych w dyrektywie J. Tiedje odniósł się do proponowanych przez Radę Europejskich Lekarzy Dentystów (której członkiem jest Naczelna Izba Lekarska) zmian w tym zakresie, podnosząc, że ma wątpliwości, na ile szczegółowa jest analiza dokonana przez Radę. Dodał, że Komisja Europejska ma zamiar zamówić badanie nt. wpływu systemu bolońskiego na uznawanie kwalifikacji w zawodzie lekarza.

Ponadto poruszano kwestie dotyczące znajomości języków przez migrantów i niejasności w zakresie uprawnień organów właściwych do sprawdzania poziomu znajomości języka. J. Tiedje zaznaczył, że dyrektywa nie zakazuje sprawdzania poziomu znajomości języka przez wnioskodawców – nie może to być jednak sposobem ograniczania uznawalności kwalifikacji. Przedstawiciele GDC podkreślali, że w kilku przypadkach niewystarczająca znajomość języka angielskiego przez lekarzy dentystów była podstawą wszczęcia postępowań w zakresie odpowiedniego przygotowania do wykonywania zawodu.

W odniesieniu do legitymacji (kart) zawodowych ogólnie stwierdzono, że ich wprowadzenie nie miałyby wpływu na usprawnienie procedury uznawania kwalifikacji.

Na zakończenie J. Tiedje poinformował zebranych, że raporty krajowe zostaną przez Komisję Europejską podane do wiadomości publicznej.

Ustalono, że kwestia ewentualnej kontynuacji tego rodzaju spotkań zostanie rozstrzygnięta w późniejszym terminie.

B. Spotkanie organów właściwych ds. uznawania kwalifikacji zawodowych lekarzy.

W dniu 13 września 2010 r. w Berlinie, w siedzibie Niemieckiej Federalnej Izby Lekarskiej, odbyło się spotkanie organów właściwych ds. uznawania kwalifikacji zawodowych lekarzy, w którym brałem udział jako przedstawiciel Naczelnej Izby Lekarskiej.

W spotkaniu brali udział przedstawiciele organów właściwych z 18 państw, m.in. Austrii, Francji, Niemiec, Irlandii, Holandii, Szwecji, Szwajcarii, Wlk. Brytanii. Obecny był także pan Jürgen Tiedje, Szef Wydziału ds. Zawodów Regulowanych w Komisji Europejskiej, oraz pani Ann Baeyens, zajmująca się w tym Wydziale zawodem lekarza.

Spotkanie otworzył Wiceprezes Niemieckiej Federalnej Izby Lekarskiej, dr Frank-Ulrich Montgomery, podkreślając wagę zagadnień, którym poświęcone jest spotkanie oraz wyrażając zadowolenie, że tak wiele instytucji bierze czynny udział we współpracy.

Pierwsza część spotkania poświęcona była procedurze uznawania kwalifikacji i przyznawania uprawnień zawodowych. Przedstawiciel General Medical Council (GMC) z Wlk. Brytanii przedstawił problemy wiążące się z przypadkami fałszywej dokumentacji składanej przez osoby wnioskujące o uznanie kwalifikacji zawodowych oraz sposoby wykrywania przez GMC tego rodzaju procederu. Następnie w imieniu NIL przedstawiłem zwięzłą informację nt. zasad uznawania w Polsce kwalifikacji lekarzy uzyskanych w poza terytorium UE, zwracając uwagę na przypadki uznawania kwalifikacji w ramach systemu ogólnego wynikającego z przepisów dyrektywy, które należą do kompetencji Ministra Zdrowia, oraz przypadki uznawania kwalifikacji w drodze nostryfikacji.

W kolejnej części zebrani omawiali sprawę czasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu. Krótko zaprezentowana została sytuacja w tym zakresie we Francji i na Malcie. Uczestnicy podkreślali niejasność pojęć „tymczasowo” i „okazjonalnie” i wiążące się z tym wątpliwości. Podkreślano m.in., że wykonywanie zawodu sezonowo w innym państwie członkowskim (np. w okresie wakacyjnym) nie powinno być traktowane jako tymczasowe.

Sporządził:

Marek Szewczyński
Kierownik Ośrodka Uznawania Kwalifikacji
przy Naczelnej Izbie Lekarskiej